

MURAT TAVLI

Kuytu

DESTEK YAYINLARI: 727
EDEBİYAT: 194

MURAT TAVLI / KUYTU

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşın
Yayın Koordinatörü: Özlem Esmegül
Editör: Devrim Yalkut
Kapak Tasarım: İlknur Muştu
Sayfa Düzeni: Cansu Poroy
Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Destek Yayınları: Kasım 2016
11.-12. Baskı: Mart 2017
13. Baskı: Mayıs 2017
14. Baskı: Aralık 2018
15. Baskı: Aralık 2019
Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-605-311-176-4

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukkani.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari

Deniz Ofset – Nazlı Koçak
Sertifika No. 40200
Maltepe Mahallesi
Hastane Yolu Sokak No. 1/6
Zeytinburnu / İstanbul

MURAT TAVLI

Kuytu

*Bazen ölenlerin değil,
kalanların yasını tutarsın...*

Bu kitap 28 Temmuz 2016 günü hayatımızı daha da anlamlandıran, minik elleriyle, yandan gülüşleriyle, cennet kokusuyla içimizi ısıtan yeğenim Ediz'e ithafen yazılmıştır. Gelişiyile bize dünyaları bahşeden bu miniğe onun bize verdiklerinin yanında ufak bir hediye vermek istedim. Bugün varız, yarın yokuz. Yokluğumuzda da bakıp mutlu olsun diye...

Murat dayı beyden sevgilerle...

Herkesin hayatında saklandığı
kuytu bir köşesi vardır ama
hayat daima sobeler...

Murat Tavlı

**Çarpmadığın bir bedende ne işe yararsın kalp.
Ben sana çarp diyorum sen atmaktan bahsediyorsun...**

Pek çok çıkmazın içinde derin derin nefes alırken bulursun kendini. Ait olduğun bedene sığmazsın. Kalbin öyle bir çarpar ki hükmedemezsin ritmine. Dakikalarca suyun altında kalmış gibi bilincini yitirirsin. Ne zaman fark edersin biliyor musun büyüdüğünü? Yanıldığını ilk anladığın an! O anki karmaşa, kanının çekilmesi, hiçbir şeye odaklanamaman ve kaçma isteği... Son nefesine kadar unutamazsın. Seni yaşatan tek şey intikamdır ve intikam hepimizi başkalaştırır...

Sen bu evreye gelene kadar tercih hakların çoktan elinden alınmıştır. Hayatının geri kalanını başkalarının iki dudağının arasına bakarak yaşarsın. Evde anne ve babanın dediklerini yapar, okul hayatında hocalarının sözünde yaşar, iş hayatında da beş para etmez insanların egolarının altında sürünürsün. Özgürlük? Yanıldığını anlamadan özgürlük kavramının farkına varamazsın. Uyanmazsan hipnotize edilmiş bir et parçası gibi yaşarsın. Kaçıp gitme isteği yüzüne inen bir tokat gibidir. Seni hem kendinden geçirir hem de senelerdir daldığın rüyadan kendine getirir. Büyük bedeller ödemeye hazır değilsen özgür olma fikrinden uzak durmalısın. Öncelikle para kazanmak gibi bir der-

din olmamalı. Aç kalır mıyım diye korkmamalısın. “Evlilik ne zaman? Yaşın geldi de geçiyor...” diyen teyzeleri takmamalısın. Anne ve babanın torun isteğine kulak asmamalısın. Kuştüyünden yatak, kaz tüyünden mont bakmamalısın. Neden biliyor musun? Çünkü özgür olmak sisteme karşı koymaktır. Günümüzün gerektirdiği omurgasızlığa karşı çıkmaktır. Yalakalığı inkâr etmek, çıkarıcılığa pabuç bırakmamaktır. Değerlerinden ödün vermeni isterler sıcak bir kap yemek için. Adalet, hak, adil olmak gibi kavramlar günümüzde modası geçmiş kavramlardır. Yeni trend çürümüş, çıkarıcı, yalaka insanlar. Kazanırlar da...

Ben uyandım rüyadan. Gerçeklerle dövüştüm, yüzleştim, anlaştım. Hayatımdaki birçok hatanın bedelini yanlış insanlara yüklediğim değerlerle ödedim. İşe, insanları anlamaya çalışmamakla başladım. Kulaklarımı tıkamayı, kalbimi bir kenara bırakmayı, vicdanıma sarılmayı öğrendim. Birçok kavram iç içe geçmişti. Kavramların hepsini parçalara ayırdım. Mesela sizin için hangisi daha kötü olabilir? Hayatınızın aşkı tarafından unutulmak mı yoksa hatırlanmak mı? Herkes ilk başta tabii ki unutulmayı seçmez. İnsan sevdikleri tarafından her zaman hatırlanmak ister. Asıl soru şu: “İkisinin arasında bir fark var mı?” Hiçbir fark yok... Çünkü unutulmayan hiçbir şey hatırlanmaz. Ne büyük paradoks değil mi?

Şu an benim en büyük gücüm tebessümüm

En inatçı parçam en umutlu yaram

Zor günlerimin dostu

İyi günlerimin süsü

Yanıma en çok yakışan...

Bunları neden söylüyorum biliyor musun? Gerçek olan tek şeyin kendin olduğunu bilmen için. Sana verilen bu beden, alıp verdiğin nefes bile geçiciyken hayatına giren insanlara anlamlar yükleme. Kimse kalıcı değildir, gelir, geçer...

İnsanoğlu ölenlerin yokluğuna alışıyor, kalanların mı yasını tutacak? Gidenlerin arkasından kalanların şehrinde herkes bir ev olmuş. Aynı acı tütmüş bacalarından. Aynı soğuk dövmüş duvarlarını. Komşu olalım derken kardeş olmuşlar habersizce.

Ben toprağa ekilen isyan tohumunun bir filiziyim. Her güneş gördüğünde daha da olgunlaşan intikam duygusunun sesi-yim. En güzel mevsimde yağan yağmurum, bir sonbahar gecesi esen poyraz, bir bahar gecesi yere düşen doluyum. Sağanak yağışım barajlara sığmayan, sel olup denize karışan terk edilmiş bir gemiyim. Fırtınayım ben, yıldırımım, şimşegiğim. Göklere yarıp inen gök gürültüsüyüm. Kendimi bildim bileli aklı ile yüreği savaş halinde olan bir içsavaş mağduruyum. Kinim ben, öfkeyim, nefretim! Ağız dolusu küfürüm sessizliğimde. Çin Seddi'nden daha da geniş duvarların sahibiyim. Heyelanım ben hayalleri yerle yeksan eden. Uykunun en güzel yerinde korkuyu iliklerine saplayan depremim.

Ben kim miyim? Ben de o soğuk duvarların ardında gözyaşlarıyla üşüyen bir kardeşinizim. Okuyacağınız uyanışın sahibi, kaçıp gidebilme cesaretinin yüzüyüm. Birçok kez vazgeçmiş, vazgeçmeyi bile becerememiş, sisteme kendisini kaptırmış, kendi olmaktan çıkmış, sevmiş yanılmış, başkalaşmış, sahte alkışlarla yaşamış Ediz Öztürk... Ne zamana kadar biliyor musunuz? Hepsi O'na kadar... O'nu tanıyana, O'na dokunana, O'nu soluyana kadar...

1. Bölüm

Ayakkabı yırtılırsa çorap da yırtılır

Soğuk kış şartları altında yırtık çorabımdan özgürlüğüne kavuşmuş parmağımı ısıtma derdindeydim. Sobanın tenimi okşayan sıcaklığı miskinliğime davetiye çıkarmış, yamalı divanın üstünde uyuklama çabalarımın ortak olmuştu. Derken içeri annem girdi ve sıcak olan ortamı şefkatiyle daha da alevlendirdi. Kısa bir süreliğine mutfağa gitmiş olmasına rağmen mutfağın soğuşu iliklerine kadar işlemiş, odaya girdiğinde yüzüne vuran sıcak imdadına yetişmişti. Annem beyaz tenli, dalgalı saçlı, bir altmış beş boyunda, orman kadar yeşil gözleri olan bir kadındı. Annem; gözlerimi kapattığımda daldığım manzaramdı. Çünkü ondan daha güzel bir şeyle karşılaşmamıştım o yaşım kadar, hâlâ da karşılaşmadım... Elindeki tepsinin üzerinde bir bez vardı. Diğer elinde de bıçakla sobanın başına geldi. Divandan fırladığım gibi yanına koştum. Elindeki tepsiyi bırakıp başımı avuçlarının arasına aldı.

- Sana bir sürprizim var aslan parçam.
- Sürpriz mi? Hadi söylesene anne.
- En sevdiğin şeyi aldım.
- Kestane!
- Evet kestane, hadi şunları pişirelim.

Evet sürpriz birkaç adet kestaneydi. Bir avuç kestanenin mutluluk sebebi sayılacak bir hayat... Bir avuç kestaneyi evladına alabilmek için gözlerini feda eden bir anne... İstanbul'un gecekondulu mahallesinde ayakta durmaya çalışan bir aileydik. Babaannemden kalan iki odalı bir gecekonduda yaşıyorduk. Evden içeri girdiğinizde içinizi çürütecek rutubet kokusu sizi karşılıyordu. Tuvaleti evden ayrı bir köşede bahçe kapısının yanındaydı. Özellikle kışın evden çıkıp tuvalete giderken bile hastalanırdım. Hiçbir şeyi dert etmeyecek kadar da metanetliydik. Her şeye rağmen mutlu olabilir miydik? Olurduk, ama değildik. Yırtık çoraptan, derme çatma tuvaletten, içimizi çürüten rutubetten çok daha fazla sorunlarımız vardı. Diğer sorunlar etrafımızı öyle sarmıştı ki evin bu halini düşünecek zamanımız yoktu.

Annem annesinden kalan dikiş makinesiyle mahallenin garibanlarının yamalarını yapar, paçalarını düzeltir çorbamızı kaynatırdı. Bu sebeple gözleri ileri derecede hipermetrop olmuştu. Yaşlandıkça onun için hayat daha da zor olacaktı ama o bunların hiçbirini düşünmüyordu. Çünkü kendini düşünecek kadar zamanı hiç olmadı. Fedakâr biriydi Nesrin Öztürk. Hayatını evladına adamakla mutlu olabilen yiğit bir Anadolu kadınıydı. O benim değerlimdi...

Hemen elindeki bıçakla aldığı kestaneleri çizmeye başladı. Çizdiği kestaneleri bana veriyor, ben de sobanın üzerine güzelce dizi-yordum. Mutluyduk, gülüyorduk, tebessüm ediyorduk. Derken gözü yırtık olan çorabıma takıldı.

- Ediz yine mi yırttın oğlum çorabını?
- Evet anne bugün yırtıldı.

– Top peşinde koşarken oldu değil mi?

Kafamı öne eğdim ve muzır bir gülümsemeyle evet dedim.

– Ne çok seviyorsun bir topun peşinde koşmayı.

– Ayakkabım yırtık ya anne ondan yırtılıyor.

Annem kafasını öne eğdi ve bir hışımla oturduğu yerden kalkıp sobanın maşasıyla kestaneleri çevirmeye başladı. Yırtık olan ayakkabımın intikamını kestanelerden alır gibiydi. O ayakkabıyla gezdiğim ve bana yeni bir ayakkabı alamadığı için utandığını biliyordum. Ama ben bir kere bile bu durumu dert etmedim. Bir gün en güzel ayakkabıları giyeceğimi bilincindeydim. Olgun bir çocuktum ben. Olgun olmak zorunda olan, çocukluğunu ve hayallerini bir yere koymak zorunda kalan bir çocuk... Hemen ayağa kalktım ve annemin beline sarıldım.

– Anne seni çok seviyorum biliyorsun değil mi?

– Bilmez miyim aslan oğlum, ben de seni çok seviyorum.

– Ayakkabımı kafana takma. Hem hava almış oluyor ayaklarım fena mı?

– Olmaz öyle şey, şu elimdeki işten gelecek parayla önümüzdeki ay sana yeni bir ayakkabı alalım.

Derken annemin sol yanağından akan gözyaşı damlası sobanın verdiği sıcaktan daha fazla içimi yakmıştı.

Sessiz sessiz ağlıyordu bana göstermeden. Ben de içim yana yana görmezlikten geliyordum. Yüzüne vurmak gibiydi hüznünü anlamak. Çoğu zaman anlasam da anlamazlıktan geliyordum. Derken kestanenin harika kokusu ufacık odamızı sardı. Biran önce kabuklarını soyup yemek istiyordum. Sobanın üzerinden kestaneyi almamla elimin yanması bir oldu. O acıyla kestaneyi elimden fırlattım. Annem bir yandan gülüyor bir

yandan da “Ah oğlum ne bu acele?” diye söyleniyordu. Kestanelerin hepsini getirdiği tepsiye aldı ve bir güzel benim için soydu. Her şey çok güzel giderken içeriye korkulu rüyamız girdi. Nefes alıp verdikçe odayı kaplayan alkol kokusu, kestane-nin kokusunu bastırıyordu. Annemin yüzü düşmüştü ama yine de bana belli etmemeye çalışıyordu. Ondan nefret ediyordum. Ayakkabılarını çıkardı ve koca gövdesiyle kendini divana bıraktı. Ayakta duracak hali yoktu. Yine söyleniyordu fütursuzca. Ardi arkası kesilmeyen küfürler sıralıyordu. Annem sıranın bize de geleceğini bildiği için kestanelerin olduğu tepsiyi aldı. Benim de elimden tutup diğer odaya doğru yürürken bir ses yüzümüze tokat gibi indi.

– Nesrin gel buraya.

– Çocuğu uyutup geleyim Süleyman.

– Başlatma lan çocuğuna gel dedim sana.

– Çocuğun yanında başlama yine Süleyman, geliyorum dedim.

– Ne olurmuş çocuğun yanında başlasam? Terbiyesi mi bozulmuş?

– Süleyman! Baba olduğunu ne zaman hatırlayacaksın?

Babam bu cevaba çok sinirlendi ve ayağa kalktığı gibi üzerimize doğru yürüdü. Yine çok korkmuştum. Ama korktuğumu görmek babamı daha da mutlu ediyordu. İki savunmasız insanın çaresizliği onun iğrenç egosunu tatmin ediyordu ve ben buna izin veremezdim. Annem başımıza gelecekleri bildiği için beni arkasına doğru çekti. Ben de annemin elinden kurtulup önüne doğru geçtim. İkimiz de birbirimizi bu aşağılık heriften korumak istiyorduk. Küçücüküm, boyum yetmiyordu annemin yüzüne inen tokatlardan onu korumaya. İlk olarak

annemin elindeki tepsiye tekme attı ve annemin elinde benim için hazırladığı kestaneler odanın dört bir yanına dağıldı. Attığı tekmeden sonra da alkolün verdiği etkiyle sendeledi ve yere düştü. Var gücümle babamdan annemi korumaya çalışıyordum. Aşağılık herif yere düşmesine daha da öfkeleni ve ayağa kalkıp annemin boğazına sarıldı, o minik narin bedenini duvara yapıştırdı. Annemin orman yeşili gözleri fal taşı gibi açılmıştı. Suratı kıpkırmızı oldu, nefes alamıyordu. Bir şey yapmazsam annemi öldürecekti. Öldürebilirdi... Hemen fırladığım gibi sobanın başında duran maşayı aldım. Kafasına vurmaya istedim ama boyum yetmedi. Bütün gücümle sırtına bacağına vurmaya başladım. Anırmasıyla canının yandığını anladım ve annemin sıktığı boğazını can havliyle bıraktı. Öfkeden deliye döndü ve elimden maşayı tuttuğu gibi aldı. Nereme denk geldiğini gözetmeden vurmaya başladı. Ben yere çökmüş, başımı avuçlarımin arasına almış anneme bakıyordum. Onun iyi olduğunu, hâlâ nefes aldığını görmek o an tek dayanağım olmuştu. Canım yanıyordu ama üzülmiyordum. Annem babamın sırtına çökmüş elinden maşayı almaya çalışıyordu. Ağzımdan burnumdan oluk oluk kan gelmeye başladı. Oysa yarım saat önce tek derdimiz bir avuç kestane yemekti... Gece her zaman olduğu gibi dayakla sonlandı. Annem bu halime dayanamadı ve yere düşen bıçağı sarıldı. Arkasına geçip boğazına dayadı.

- Evladımı bırak yoksa boğazını keserim.
- Nesrin sakın ol çek o bıçağı boynumdan.
- Bırak dedim sana.
- Babaya el kaldırdı cezasız mı bırakayım?
- Baba mısın sen be? Bırak dedim çocuğumu

Annemi ilk defa bu kadar kararlı ve gözü dönmüş bir halde görmüştüm. Babam da annemin ne kadar ciddi olduğunu anladı ki beni bıraktı. Annemi ikna edici cümleler kurmaya başladı. Korkak bir adamdı aslında. Hayatındaki ezikliği, başarısızlıklarını bizim üzerimizde kurduğu korku imparatorluğuyla bastırabileceğini sanıyordu. Gidebilecek hiçbir yerimiz yoktu. Annem babamla kaçarak evlenmişti. Ailesinin karşı çıkmasına rağmen inanmıştı bu aşağılık herife. Annem babamla tanıştığında babam kamyon şoförümüş. Sinop'taki tuğla fabrikasından İstanbul'a tuğla taşırmış. O zaman güzel sözler ve gösterdiği ilgiyle kandırmış annemi. Annem ise belediyenin açtığı dikiş nakış kursunda öğrenciymiş. On yedi yaşındayken bir gece babamla birlikte kaçmış. O günden sonra da annem bir daha görüşmemiş ailesiyle. Rahmetli dedem annemi evlatlıktan reddetmiş. Ben doğduktan sonra bile görüşmek istemiş. Annemin ailesi bize sahip çıksaydı bu pislik adama boyun eğmez, Sinop'a onların yanına giderdik ama o kapı yüzümüze çoktan kapanmıştı.

Babam "Lanet olsun ikinize de!" dedi ve ceketini alıp evden çıktı. Peşi sıra da ağza alınmayacak küfürler etti. Sanki yanımdaki kadın onun namusu, ben ise bir gecelik zevkinin sonucu dünyaya gelen parçası değildim. Normalde aileler bir gecelik zevkin acısını evlatlarından çekerken, ben babamın keyfinin cezasını çekiyordum. Üstelik kendisi tarafından zulüm görüyordum. Ne kokusunu hatırlarım ne de avuç içlerini. Bir kere elleri yüzümü okşamadı ki. Ne zaman elleri yüzüme temas etse benim canım yanıyordu. Âcizdim, çaresizdim, korkuyordum ve ağlıyordum. Çünkü o adam beni öldüresiye dövüyordu...

O gece o kadar dua ettim ki bir daha dönmesin diye, o kadar içten dua etmişim ki geri dönmeyecek sandım. Dönmeyeceğine inanmışım. Annem hıçkırığa hıçkırığa ağlarken kanayan burnuma tampon yapmaya çalışıyor, ben de boynundaki parmak izlerini seviyordum. İkimiz de “Geçti...” diyorduk birbirimize. “Geçti hadi sil gözyaşlarını...” diyorduk. “Üzülme hiç acımıyor...” diyerek sahte bir tebessüm takınıyorduk. Oysaki canımız çok yanıyordu! Bedenimiz değil...

Sadece sen bilirsin sessizliğindeki isyanı. Her duruşun, her bakışın, her susuşun devrimdir yüreğinde ve sadece sen taşırsın karanlığın bedelini omuzlarında. Yorgunluk sarmaşık gibi sarmıştır kalemini... Doğrulamazsın! Bütün doğrulara rağmen...

Babam küçük yaşına rağmen öyle bir yük bindirdi ki omuzlarıma, doğrulamadım. Annem emekleriyle, babam ise çektiği çilesiyle büyüttü beni. Öyle soğuk, sessiz, sert insan derler ya işte ben öyle biri olmuşum ve bunları artık sorgulamıyorum. İyi niyetli olmanın evrimiymiş o hal.

Ben doğduğumdan beri babamın sabit bir işi olduğunu hatırlamıyorum. İki ay bir yerde, bir ay başka bir yerde, bazen de bir haftayı bile doldurmadan girdiği her işten bahaneler bularak ayrılırdı. Huysuzluğu, şükürsüzlüğü tüm mahallenin diline dolandığı için artık kimse kolay kolay onu işe almıyor, kimse ona kefil olmuyor, iş bulması için yardım etmiyordu. Haklıydılar da. Parasız kaldığında evimizdeki eşyaları satar, annemin gecesini gündüzüne katarak kazandığı üç lirayı zorla elinden alırdı. Hatta bir keresinde annemin dikiş makinesini bile satmaya kalktı. Annem dikiş makinesini sattığı dükkândan yalvar yakar geri almıştı. Bununla da kalmayıp